

PLANSKA I NORMATIVNA ZAŠTITA PROSTORA I ŽIVOTNE SREDINE

- PLANIRANJE, ZAŠTITA, UREĐENJE I KORIŠĆENJE VELIKIH REČNIH SISTEMA –

PLANSKI ASPEKT ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE KROZ KONCEPT UREĐENJA I KORIŠĆENJA PLOVNOG PUTA REKE DUNAV

Tanja Ilić, mast.dipl.inž.zašt.živ.sred.

mr Ljubica Protić Eremić

Dragana Dunčić, dipl.p.p.

Perica Manojlović, dipl.inž.saob.

JP Zavod za urbanizam Vojvodine, Novi Sad

UVOD

- Dunav kao ekološki koridor od međunarodnog značaja
- Panevropski vodni transportni koridor VII
- Deonica koridora kroz Republiku Srbiju se pruža pravcem severozapad-jugoistok u dužini oko 588 km
- Međunarodni saobraćaj kroz Srbiju

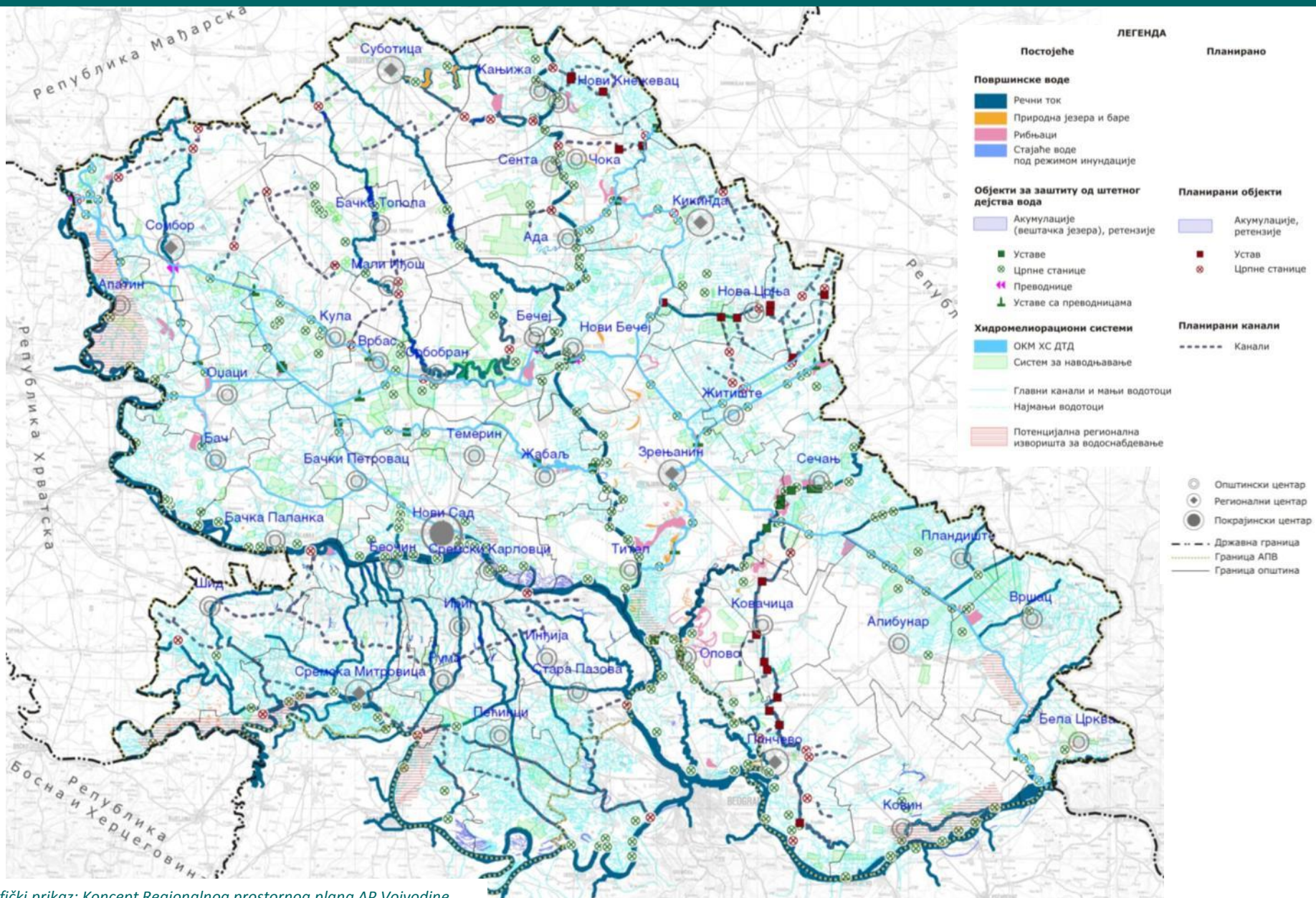
Izvor grafičkog prikaza:
„Dunavska strategija, ideje i projekti“
- Prioritetni projekti na reci Dunav u Srbiji -
www.dunavskastrategija.org

UVOD

- U radu je prikazan pregled najznačajnijih promena i uticaja na deonici Dunava kroz Srbiju :
 - Funkcionisanje vodnog saobraćaja i pratećih aktivnosti;
 - Neposredna blizina naseljenih mesta, radnih sadržaja i infrastrukture;
 - Antropogene aktivnosti.
- Analiza odnosa zaštite životne sredine i relevantnih međunarodnih dokumenata u kontekstu prostornog razvoja ovog područja posebne namene

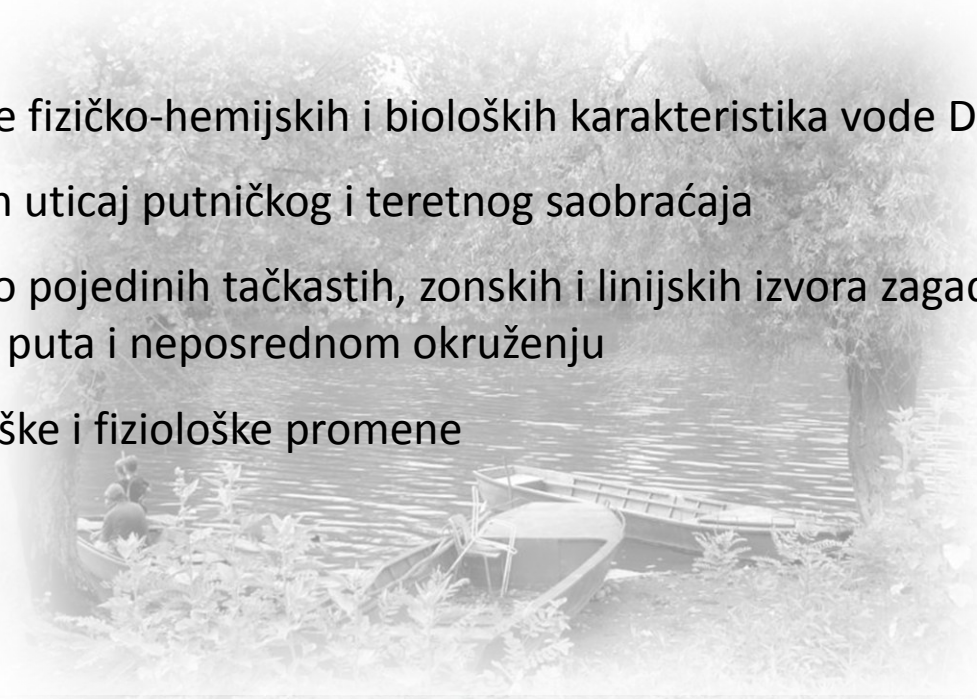
VODOPRIVREDNA INFRASTRUKTURA – Izvor: Koncept RPP AP Vojvodine, Tematska karta 11

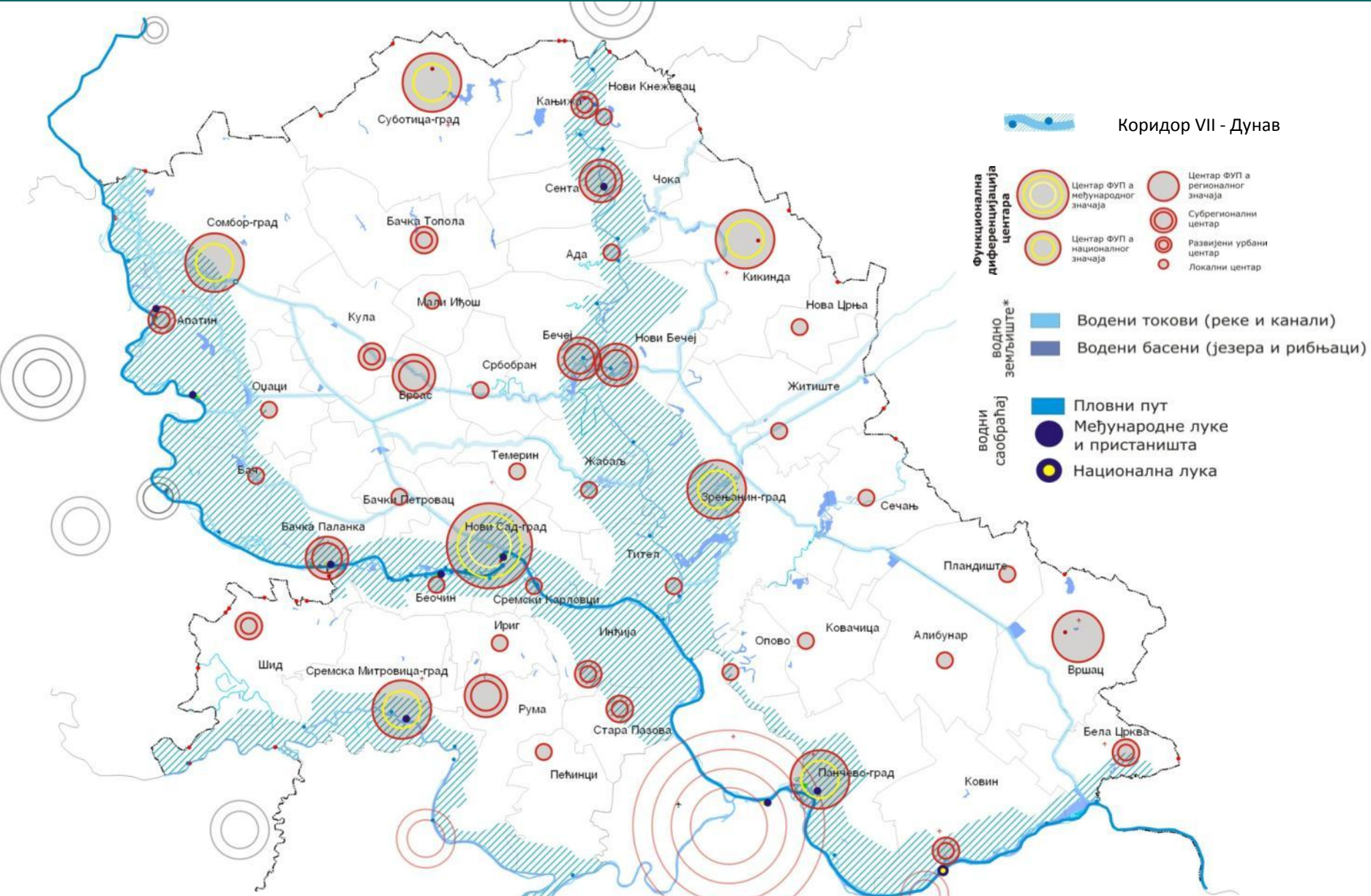
Grafički prikaz: Koncept Regionalnog prostornog plana AP Vojvodine

PROMENE I UTICAJI

- Promene fizičko-hemijskih i bioloških karakteristika vode Dunava
- Značajan uticaj putničkog i teretnog saobraćaja
- Prisustvo pojedinih tačkastih, zonskih i linijskih izvora zagađenja u zoni plovnog puta i neposrednom okruženju
- Morfološke i fiziološke promene

„PLAVI“ KORIDORI - zone uticaja vodenih tokova sa akcentom na Dunav - Koridor VII

Grafički prikaz: Koncept Regionalnog prostornog plana AP Vojvodine

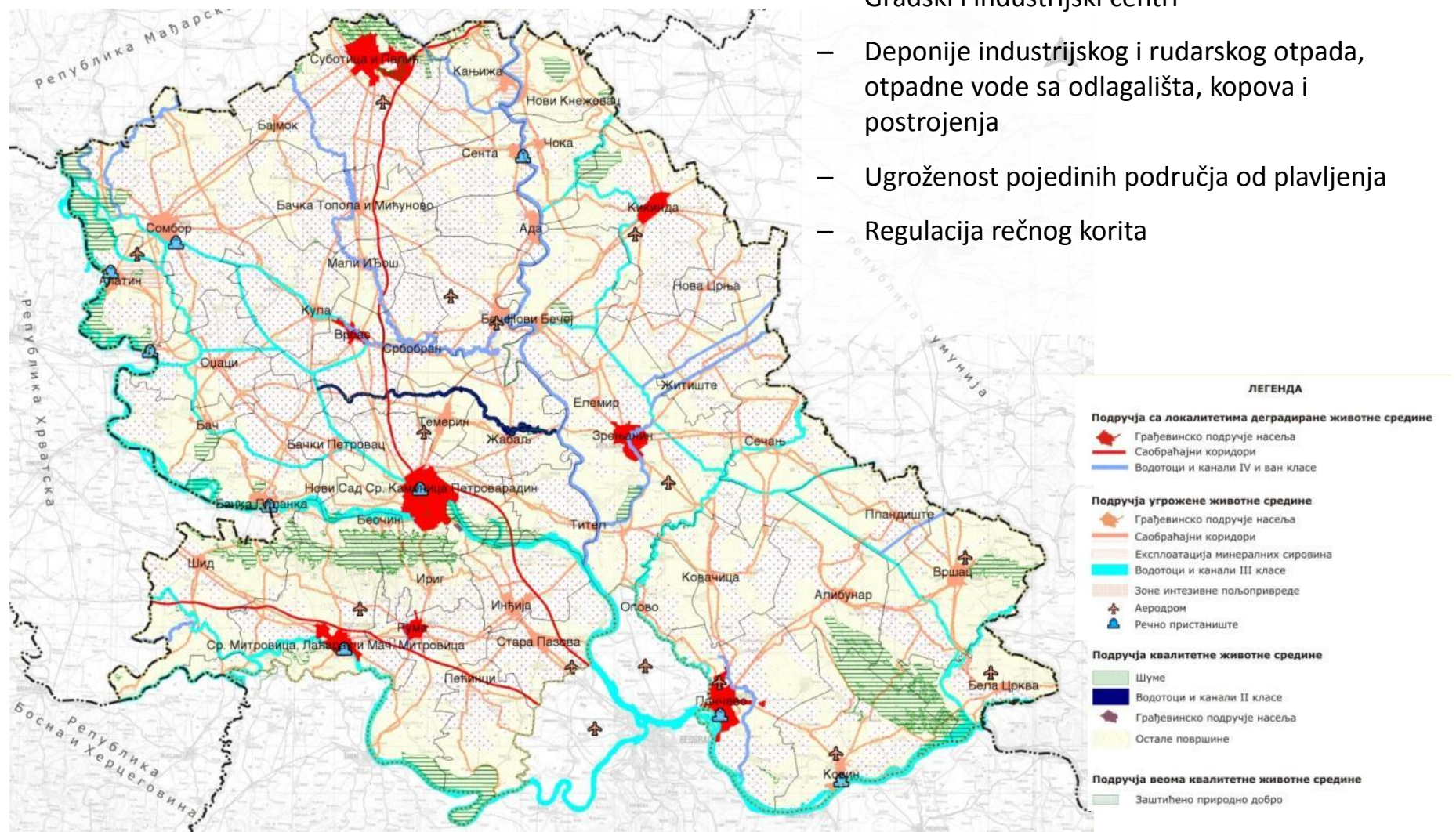
PROMENE I UTICAJI

- Uticaji na kvalitet vode Dunava i životne sredine priobalnog pojasa i zone neposrednog uticaja koridora plovnog puta su:
 - Zagađenja netretiranim industrijskim, gradskim, kanalizacionim i poljoprivrednim otpadnim vodama
 - Lokacije deponija u neposrednoj zoni plovnog puta
 - Izlivanje tj. curenje opasnih materija u lukama i brodogradilištima i rasipanje prilikom pretovara tečnih i čvrstih tereta - akcidenti
 - Dospevanje produkata eksploatacije mineralnih sirovina i jalovine
 - Intervencije prilikom uređenja plovnog puta
 - Nekontrolisana primena hemijskih sredstava zaštite u poljoprivrednoj proizvodnji
 - Ostaci potonulih brodova u rečnom koritu

PROMENE I UTICAJI

- Gradski i industrijski centri
- Deponije industrijskog i rudarskog otpada, otpadne vode sa odlagališta, kopova i postrojenja
- Ugroženost pojedinih područja od plavljenja
- Regulacija rečnog korita

PLANSKE SMERNICE ZA ZAŠTITU I UNAPREĐENJE ŽIVOTNE SREDINE

- PLANIRANJE NA OSNOVAMA ODRŽIVOG RAZVOJA
- OČUVANJE PRIRODNIH VREDNOSTI
- PREVENCIJA I SANACIJA
- PROCENA UTICAJA PLANOVA I PROGRAMA NA ŽIVOTNU SREDINU

PLANSKE SMERNICE ZA ZAŠTITU I UNAPREĐENJE ŽIVOTNE SREDINE

- PPPPN međunarodnog plovnog puta E-80 – Dunav definisani su dugoročni opšti ciljevi zaštite životne sredine koji se odnose na:
 - **POSTIZANJE DOBROG EKOLOŠKOG STATUSA DUNAVA**
 - **REŠAVANJE EKOLOŠKIH KONFLIKATA**
 - **DEFINISANJE MERA ZA ZAŠTITU I UNAPREĐENJE ŽIVOTNE SREDINE I PLANIRANJE SADRŽAJA U OKVIRU GRANICA OBUHVATA PLANA**
 - **OBEZBEĐIVANJE USLOVA ZA EKOLOŠKI ODRŽIVI DRUŠTVENO-EKONOMSKI RAZVOJ ŠIREG PODRUČJA PLOVNOG PUTA**

ZAŠTITA DUNAVA NA MEĐUNARODNOM NIVOU

- Zajednička sveobuhvatna strategija za zemlje dunavskog sliva (Dunavska strategija EU)
- Memorandum o razumevanju i razvoju panevropskog koridora VII – Nemačka, Slovačka, Austrija, Mađarska, Hrvatska, Jugoslavija (Srbija), Rumunija, Bugarska, Moldavija, Ukrajina i Evropska komisija
- Sporazum o režimu slobodne plovidbe Dunavom (Beogradski sporazum) – osnivanje Dunavske komisije
- Međunarodna komisija za zaštitu reke Dunav – Konvencija o saradnji na zaštiti i održivom korišćenju reke Dunav, Plan upravljanja slivom reke Dunav sa programom mera
- Projekti namenjeni dunavskom regionu – u nekoliko aktivno sudeluje i Srbija

ZAKLJUČAK

- Integralni monitoring kvaliteta životne sredine koridora plovnog puta i neposrednog područja, posebno na lokacijama kvalifikovanim kao *hot spot* uz primenu sanacionih mera.
- Definisane i primene adekvatnih mera zaštite
- Veliki značaj regionalne saradnje u oblasti upravljanja vodnim resursima

